

Spis treści

Wstęp	9
Wprowadzenie	15
1. Czym jest nadzieja radykalna i czy problematyka ta przynależy do filozofii?	15
2. Problematyka nadziei w ramach filozofii metafizycznej	18
3. Zagrożenia związane z próbami tworzenia filozofii nadziei radykalnej	23
4. Ernst Bloch i jego pozbawiona treści nadzieja radykalna	26
4.1. Historyczne przesłanki podjęcia problematyki nadziei	26
4.2. Filozoficzne zamiary Blocha	32
4.3. Krytyka istniejącej filozofii	37
4.4. Antropologiczne przesłanki nadziei i jej historyczne formy	40
4.5. Status nadziei w filozofii nadziei	44
4.6. Próba podsumowania „filozofii nadziei”	49
5. Giorgio Agamben i jego radykalna nadzieja nieodpowiadająca naszym rzeczowym pragnieniom	55
5.1. Agambenowska wizja filozofii i stających przed nią zadań	55
5.2. Ujęcie współczesności jako przesłanka myśli Agambena	59
5.3. W jakim sensie „nadchodząca wspólnota” jest naszym zbawieniem?	61
5.4. Czy ukazana przez Agambena nadzieja jest prawdziwą nadzieją?	65
6. Próba podsumowania obu ujęć problematyki nadziei	69
Friedrich Nietzsche: filozofia w miejsce religii	72
1. Kwestia wyjątkowości filozofii Nietzschego	74
2. Dlaczego stworzenie nowej filozofii jest czymś pilnym?	79
3. Zadania stojące przed filozofią	84
4. Odejście od dotychczasowej filozofii	88
5. Czy Nietzsche jest filozofem metafizycznym?	92

6 ■ Spis treści

6. Nawiązanie do religii	97
7. Czy propozycja Nietzschego określona może być mianem filozofii?	104
Problematyka radykalnej nadziei w myśli Martina Heideggera	109
1. Wczesne poglądy Heideggera: filozofia jako sposób odzyskania tego, co łączy się z wiarą religijną	110
1.1. Nowy wariant fenomenologii jako postać krytyki współczesnej filozofii	110
1.2. Faktyczne życie (faktyczność) jako źródłowy motyw filozofowania	116
1.3. Chrześcijańskie inspiracje Heideggera	124
1.4. Filozofowanie w miejsce chrześcijańskiej wiary.	129
2. Problematyka nadziei w myśli Heideggera etapu <i>Bycia i czasu</i>	133
2.1. Czy możliwe jest filozofowanie w próżni? Przejście ku zagadnieniu bycia	133
2.2. Problem bycia i jego powiązanie z naszą skończonością	135
2.3. Problematyka człowieka a kwestia ugruntowania metafizyki	139
2.4. Laicyzacja chrześcijańskiego modelu życia duchowego. Heidegger w roli chrześcijańskiego misjonarza	144
2.5. Wnioski odnoszące się do problematyki nadziei	149
3. Myśl Heideggera po zwrocie: filozofia bez nadziei i nadzieja bez filozofii	151
3.1. Od pytania o sens bycia do pytania o jego prawdę	151
3.2. Czy późny Heidegger jest filozofem?	155
3.3. Wnioski	158
Ograniczenia metafizycznego sposobu ugruntowania nadziei radykalnej na przykładzie poglądów Theodora W. Adorna	160
1. Adorno jako krytyk dotychczasowej filozofii	161
2. Metafizyczny wymiar myśli Adorna	165
3. Metafizyka jako mikrologia	168
4. Zalety i ograniczenia zaproponowanego ujęcia metafizyki	171
5. Główny powód niepowodzenia filozofii Adorna	177
Gilles Deleuze jako krytyk metafizyki inicjujący filozofię nadziei radykalnej	180
1. Stosunek Deleuze'a do dotychczasowej filozofii	180
2. Filozoficzny zamiar Deleuze'a: ku metafizyce niesubstancjalnej	186

3. Filozofia Deleuze'a jako filozofia różnicy i filozofia powtórzenia	192
4. Czy Deleuze'owi udaje się odejście od teologicznych uwikłań dotychczasowego myślenia?	199
5. Teologiczne przesłanki problematyki nadziei radykalnej	202
Problematyka nadziei radykalnej w myśli Jacques'a Derridy	207
1. Przesłanki myśli Derridy i wczesna faza jego twórczości	209
2. Późna twórczość Derridy	217
3. Czy dekonstrukcja jest wyrazem odnowienia religii?	222
4. Próba określenia sensu Derridiańskiej nadziei i jej związku z filozofią	228
Quentin Meillassoux jako filozof nadziei radykalnej: przesłanki nadziei na powszechną sprawiedliwość dla żywych i umarłych	234
1. Ocena stanu współczesnej filozofii i aktualnej sytuacji kultury	236
2. Filozoficzny pomysł Meillassoux	240
3. Ocena filozoficznego pomysłu Meillassoux	248
4. Nowy sposób wyrażenia chrześcijańskiej nadziei	255
5. Czy oferowana przez Meillassoux nadzieja jest spełnieniem naszych aspiracji?	259
Zakończenie	264
1. Groźba odchodzenia od filozofii	264
2. Główne wyznaczniki filozofii nadziei radykalnej	267
3. Ku hermeneutycznej filozofii nadziei radykalnej	271
4. Z jakich powodów filozofia hermeneutyczna może stać się przesłanką filozofii nadziei radykalnej?	277
5. Zarys filozofii nadziei radykalnej	282
6. Podsumowanie	292
Spis literatury cytowanej	297
Indeks nazwisk	305